

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

Bijlage(n)

7

nota

Nader rapport Asielnoodmaatregelenwet

1. Aanleiding

Op 10 en 17 februari 2025 hebben wij met u gesproken over de inhoud en mogelijke verwerking van de adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State (verder: RvS) over de wetsvoorstellen Asielnoodmaatregelenwet en Wet invoering tweestatusstelsel. Voor de Asielnoodmaatregelenwet vindt u bijgaand het conform de bespreking opgestelde nader rapport, gericht op agendering voor de RAenM van 4 maart 2025 en de ministerraad van 7 maart 2025.¹

In onze 'tussennota' van 14 februari 2025 (bijlage 7d) hebben wij u geadviseerd over een aantal specifieke opmerkingen van de RvS over de samenloop met het Asiel- en Migratiepact, het ontbreken van overgangsrecht, de voorwaarden voor nareis, een mogelijk alternatief voor de ongewenstverklaring en de voornemenprocedure. De met u op 17 februari 2025 besproken reacties op deze opmerkingen zijn in de stukken verwerkt. Zoals aangekondigd in de tussennota gaan wij in deze nota aanvullend in op:

- de RvS-adviespunten over de voorbereiding, consultatie, effectiviteit en uitvoerbaarheid;
- de ex ante uitvoeringstoets over afschaffing van het voornemen;
- de nadere reactie van de Raad voor de rechtspraak (Rvdr) over de gevolgen voor de rechtspraak, inmiddels gevolgd door twee reacties van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR; bijlagen 6f en 6l).

2. Geadviseerd besluit

Wij kunnen u vanuit DWJZ mede gezien het gevoerde proces geen positief advies geven over de effectiviteit, juridische houdbaarheid, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen van verschillende maatregelen in het wetsvoorstel. Dit onder meer, maar niet uitsluitend, vanwege de stapeling van deze maatregelen. Wij verwachten bovendien dat het gegeven dat het wetsvoorstel op deze punten onvoldragen en onvolledig is belangrijke negatieve consequenties zal hebben voor het met succes kunnen doorlopen van dit wetstraject. Gelet echter op uw wens om het wetsvoorstel ongewijzigd te agenderen voor de RAenM van 4 maart 2025, vindt u bijgaand ter ondertekening het aanbiedingsformulier, het nader rapport en de gewijzigde memorie van toelichting, alsmede het ongewijzigde wetsvoorstel zoals deze in de thans beschikbare tijd konden worden afgerond.

Verder adviseren wij u in te stemmen met de op uw verzoek in het wetsvoorstel opgenomen route van rechtstreeks beroep in plaats van bezwaar tegen ambtshalve toetsen in besluiten op eerste asielaanvragen (zie hierna onder 'Last-minute aanpassing voornemenprocedure').

¹ Het nader rapport bij de Wet invoering tweestatusstelsel ontvangt u apart in DigiJust.

3. Kernpunten

Het RvS-advies, de ex ante uitvoeringstoets over afschaffing van het voornemen en de nadere reacties van de Rvdr en NVvR vormen verdere steun voor de waarschuwing in onze eerdere beslisnota's van 22 november 2024 (bijlage 7b) en 10 december 2024 (bijlage 7c) dat wij mede gezien het gevoerde proces geen positief advies kunnen geven over de effectiviteit, juridische houdbaarheid, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen van verschillende maatregelen in het wetsvoorstel. Het is onzeker of de maatregelen bijdragen aan het doel van het wetsvoorstel om de asielketen te ontlasten en de instroom te verminderen; gelet op de reacties van de ketenpartners werken de maatregelen qua druk op de keten mogelijk zelfs averechts. De constatering in het RvS-advies dat er duidelijke aanwijzingen zijn dat bepaalde maatregelen juist zullen leiden tot een verhoging van de belasting van de asielketen, laat zich niet goed weerleggen.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

Last-minute aanpassing voornemenprocedure

De IND en DGM dringen erop aan dat het schrappen van de voornemenprocedure geen extra werklast tot gevolg heeft. Voorkomen moet worden dat ambtshalve besluiten die gelijktijdig met het asielbesluit worden genomen een eigen, separate rechtsmiddelenroute (bezwaar) gaan lopen. Om die reden wordt rechtstreeks beroep opengesteld tegen ambtshalve toetsen in besluiten op eerste asielaanvragen. Bezwaar in plaats van beroep tegen de ambtshalve besluiten zou de effectiviteit van de maatregel tenietdoen, niet bijdragen aan het ontlasten van de asielketen en extra werk voor de IND en mogelijk ook de rechtspraak kunnen betekenen. Dit is voor zowel de IND als DGM dermate zwaarwegend en contrair aan hetgeen met de maatregel beoogd is, dat het deze aanpassing legitimeert. De aanpassing is naar het oordeel van DWJZ te ingrijpend om last-minute bij nader rapport te worden meegenomen: de aanpassing houdt geen verband met het RvS-advies en is dusdanig verstrekend dat in elk geval consultatie van de rechtspraak aangewezen is. Op uw verzoek hebben wij de aanpassing niettemin in de bijgaande stukken verwerkt. Gelet op de korte daarvoor beschikbare tijd kunnen de gevolgen ervan niet volledig worden overzien.

Beleidsmatig advies (DG Migratie).

Ambtelijk wordt vanzelfsprekend onderkend dat de asiel (procedure en opvang)keten is vastgelopen en dat stevige maatregelen nodig zijn om uit deze situatie te komen. Daarbij kan gedacht worden aan maatregelen die instroombeperkend zijn of aan maatregelen die de door- en uitstroom bevorderen, bij voorkeur een combinatie daarvan.

De asielinstroom is afhankelijk van vele interne en externe, op elkaar inwerkende factoren, waardoor niet goed mogelijk is een precieze cijfermatige voorspelling te geven van het instroomeffect van maatregelen. Dat is geen reden om af te zien van het treffen van maatregelen. Tegen de achtergrond van de vastgelopen asielketen is ongewijzigd voortgaan niet verantwoord. Voorbeelden uit andere landen (bijvoorbeeld Zweden) laten zien dat de optelsom van meerdere maatregelen een relevant, doch niet op voorhand te bepalen, effect kan hebben.

Het voorliggende pakket bevat zowel maatregelen gericht op een selectievere toelatingsbeleid en waarvan instroombeperking kan worden verwacht, als maatregelen die gericht zijn op een efficiëntere procedure, en dus meer door- en uitstroom. Vanuit DG Migratie wordt vanuit beleidsperspectief de urgentie onderschreven om tot een fundamentele wijziging te komen van het asiel- en migratiebeleid en maatregelen te treffen. Tegelijk wordt ook op de belangrijkste risico's gewezen, waarbij met name de stapeling en combinatie van maatregelen in de tijd knellen. Waarbij wel geldt dat zodra de instroom relevant daalt, een aantal risico's een ander karakter krijgt. Vandaar dat hieronder ook de noodzaak wordt onderstreept om samen met de keten de effecten in tijd als in samenhang

gerelateerd aan instroom en uitstroom nauwlettend te volgen en bij te sturen waar nodig.

Risico's

Complicerend is dat de maatregelen die gericht zijn op een selectiever toelatingsbeleid, in het bijzonder de overgang naar een tweestatusstelsel en het stellen van voorwaarden aan nareis, tegelijkertijd extra inzet van de keten vragen.

Hoewel de afzonderlijke maatregelen van het wetsvoorstel juridisch verdedigbaar zijn en inhoudelijke baten kunnen opleveren, is het lastig om deze scherp af te zetten tegen de kosten die daarmee zijn gemoeid. Met name de stapeling en de combinatie van de maatregelen vormt daarin een risico.

Zo is het treffen van nareismaatregelen verdedigbaar vanuit het perspectief dat dit een factor van belang is als het gaat om de aantrekkelijkheid als bestemmingsland en dat deze maatregelen zorgen voor een meer gereguleerde asielinstream. Voor subsidiair beschermden is de samenloop echter van zowel het beperken van het kerngezin als het invoeren van een wachttermijn, inkomenseis en een huisvestingsvereiste erg beperkend.

Het risico van een te beperkende set aan voorwaarden is dat hiervoor (met succes) een andere juridische route ingezet zal worden om verblijf te krijgen, in casu de 8 EVRM aanvraag. Om het beoogde doel te bereiken is het dus nodig dat de maatregelen proportioneel zijn. In dat kader wordt erop gewezen dat het huisvestingsvereiste in de huidige woningmarkt een erg hoge drempel is en dat ook de uitsluiting van ongehuwden zal leiden tot lastige vraagstukken in de uitvoering.

In dit kader is het ook van belang het overgangsrecht te benoemen. De grote nood in de asielketen is reden om snel effect van maatregelen te wensen en dus te kiezen voor de onmiddellijke werking daarvan. Op een aantal onderdelen zijn de juridische en uitvoeringsgevolgen daarvan echter lastig te overzien en daarop wijst ook de RvS. Deels kan dat worden ondervangen door tijd te nemen om de gevolgen beter te doorgronden, deels ook door op meer onderdelen te kiezen voor een eerbiedigende werking. In het bijzonder wordt er hierop gewezen dat de RvS in het advies heeft geconstateerd dat het gebrek aan overgangsrecht voor bestaande verblijfsvergunningen asiel betekent dat de IND bij de verlengingsaanvraag moet motiveren of de vreemdeling in aanmerking komt voor de (nieuwe) vluchtelingenstatus, dan wel de (nieuwe) subsidiaire beschermingsstatus. Dit zal een aanzienlijke verzwaring betekenen van de werkzaamheden voor de IND, een deels ook voor de rechtbanken. De IND heeft aangegeven dat deze inzet voor hen niet uitvoerbaar is.

Conclusie

Samenvattend wordt beleidsmatig de noodzaak tot het nemen van maatregelen gedeeld. Tegelijkertijd zorgt de cumulatie van deze maatregelen - en op een enkel punt ook de invulling daarvan - alsmede de direct gewenste werking voor stevige risico's voor de uitvoering en het beoogde resultaat: een selectiever toelatingsbeleid, het verminderen van de instroom, een efficiëntere asielprocedure en daarmee het uiteindelijke ontlasten van de keten en de voorzieningen, mede als gevolg van een dalende instroom. Het is niet op alle onderdelen mogelijk die risico's in de gegeven tijd goed in beeld te krijgen. Het advies van de RvS en de nagekomen consultatie-inbrengen bevestigen dit. Om die reden kan op dit moment en in deze vorm geen onvoorwaardelijk positief ambtelijk advies gegeven worden over de voorliggende wetsvoorstellen. Gelet op bovengenoemde urgentie om de maatregelen te nemen voor de vastgelopen keten is daarom het aanvullende advies om bij de invoering van de wetsvoorstellen de effecten in de tijd en in samenhang, gerelateerd aan onder meer de instroomcijfers nauwlettend

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

te volgen. Dit is te meer van belang omdat de IND suggesties heeft aangereikt op basis waarvan zij menen dat ze deze wetsvoorstellen zouden kunnen uitvoeren en daarbij ook een aantal zorgen heeft gedeeld. Zie bijgevoegde nota. In aanvulling hierop hebben we met u gewisseld dat er geen discussie over de noodzaak van de maatregelen is. De IND heeft aangegeven dat de maatregelen uitvoerbaar zijn mits. Deze mits heeft onder andere te maken met de timing van de maatregelen waarbij uiteraard tempo en uitkomst van het politieke debat belangrijk zijn, en de ontwikkelingen van de instroom en uitstroom gerelateerd aan de totale opgave van de IND. Het is duidelijk dat alle betrokken partijen inclusief uzelf erkennen dat de opgave enorm is. Om te bevorderen dat deze opgave uitvoerbaar wordt moet zo snel mogelijk in vervolg op de notitie een discussie over timing in relatie tot de totale werklast gevoerd worden. Hierop vooruitlopend is van belang dat bij het afschaffen van de voornemenprocedure geregeld wordt dat dit voor de IND en de keten daadwerkelijk minder belasting oplevert.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

Belangrijk om in het kader van de timing in relatie tot de werklast de mogelijkheid te benoemen om op een later moment in het wetgevingstraject, afhankelijk van de meest actuele ontwikkelingen, ervoor te kiezen om een of meerdere maatregelen alsnog op een nader te bepalen moment in werking te laten treden. In het licht van de overige kabinetsvoorstellen waarvoor wetgeving in voorbereiding is, is het raadzaam aandacht te besteden aan de zorgvuldige afstemming met de uitvoering gezien de te verwachten (cumulatieve) gevolgen. Over deze punten is het van belang dat wij met de partners in de keten, in het bijzonder de IND en de rechtspraak, in gesprek blijven.

4. Toelichting

De RvS adviseert de regering het wetsvoorstel niet in deze vorm in te dienen, maar de maatregelen opnieuw te bezien, voor iedere maatregel dragend te onderbouwen waarom deze effectief en uitvoerbaar is, en anders van de maatregel af te zien.

4.1. Inhoud en verwerking advies

Hieronder worden de belangrijkste adviespunten weergegeven, voorzien van een samenvatting van uw reactie daarop zoals die in het nader rapport is opgenomen, en een weergave van andersluidend ambtelijk advies, voor zover van toepassing.

Algemeen

- **Vorbereiding en consultatie** (punt 4 advies RvS): De RvS maakt kritische opmerkingen over het gevoerde proces, die inhoudelijk overeenkomen met de waarschuwingen in onze eerdere beslisnota's. In het nader rapport merkt de regering in reactie op deze opmerkingen op dat zij het belang van een zorgvuldige consultatie onderschrijft, maar dit heeft afgewogen tegen het belang om met spoed te komen tot een breed pakket aan maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen. De regering ziet gegronde redenen om een belangrijk instroomeffect van de maatregelen te verwachten, en meent dat het niet waarschijnlijk was dat aanvullend onderzoek of een langere consultatietermijn tot andere inzichten zouden leiden.
- **Effectiviteit en uitvoering** (punt 5 advies RvS): Volgens de RvS heeft de regering niet aannemelijk gemaakt dat de maatregelen bijdragen aan het beperken van de instroom, terwijl er volgens de RvS wel aanwijzingen zijn dat ze leiden tot een grotere belasting van de asielketen. Zoals eerder met u is besproken en in ambtelijke nota's is opgemerkt, kunnen de effecten voor de instroom en uitvoering mede door het gevolgde proces niet goed worden vastgesteld. Ook kan niet goed beoordeeld worden of en wanneer de doelen van het wetsvoorstel worden bereikt. Deze kritiek laat zich niet goed weerleggen, ook niet met meer tijd voor de voorbereiding van het wetsvoorstel. In reactie op dit onderdeel van het advies is in het nader rapport

onder verwijzing naar o.a. Zweden verder toegelicht waarom de regering een belangrijk instroomeffect verwacht.

- **Overgangsrecht** (punt 7): Het wetsvoorstel bevat alleen overgangsrecht voor op het moment van inwerkingtreding reeds verleende verblijfsvergunningen voor onbepaalde tijd en gegeven voornemens, maar niet voor de andere maatregelen. Zoals wij op 17 februari 2025 met u bespraken, begrijpen wij waarom de RvS aangeeft dat deze zogeheten onmiddellijke werking in lopende procedures juridisch kwetsbaar is. De vraag of nieuw, voor de vreemdeling nadeliger recht van toepassing is, is immers afhankelijk van het moment waarop de IND de beslissing neemt. Dat kan willekeurig zijn en klemmt temeer als de wettelijke beslistermijn al is verstreken. In het overleg van 17 februari 2025 gaf u echter te kennen geen verder overgangsrecht te willen. In het nader rapport wordt daarom toegelicht waarom de regering zo een goede balans meent te hebben getroffen tussen het belang om recht te doen aan bestaande verwachtingen en de noodzaak om op korte termijn nuttig effect te sorteren.
- **Nagekomen reacties**: U heeft na de consultatie een aantal ongevraagde reacties (Adviesraad Migratie, Commissie Meijers, Inspectie JenV, CRM, Nidos, NVvR, COA) en een nadere reactie van de Rvdr ontvangen. Deze zijn verwerkt in de consultatieparagraaf en als bijlagen bij de MvT gevoegd. De lijn van beantwoording is dat het gestelde in deze reacties niet leidt tot aanpassing van het wetsvoorstel.

Zoals vermeld in de memorie van toelichting zal inwerkingtreding van de maatregelen waar nodig pas aan de orde zijn wanneer de IND en andere relevante organisaties in staat zijn om uitvoering aan de desbetreffende maatregel te geven.

Toelichting per maatregel

Afschaffen verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd en kortere duur verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd

De RvS vraagt naar de meerwaarde van deze maatregelen en merkt op dat het ook nu al mogelijk is om asielvergunningen voor bepaalde tijd tussentijds in te trekken wanneer de grond voor verlening is vervallen (adviespunt 5b). Zoals in de MvT uiteen wordt gezet, zal de IND omwille van de uitvoerbaarheid conform de huidige werkwijze alleen een inhoudelijke herbeoordeling van de asielstatus maken als concrete aanwijzingen daar aanleiding toe geven. Dit maakt dat de meerwaarde van deze maatregelen vooral ligt in het uitdrukken van de tijdelijkheid van de asielstatus. Dit komt afdoende aan bod in de MvT en is geen aanleiding geweest tot nadere uiteenzettingen in het nader rapport of de MvT.

Uitbreiden ongewenstverklaring

- De RvS vraagt zich af of de uitbreiding EU-rechtelijk mag en meent dat zij daarmee op gespannen voet staat. De JenV-wetgevingstoets acht de maatregel strijdig met EU-recht. Wij vinden bepleitbaar dat dit niet zo is, maar een andere uitkomst is zeker een risico. Net als OM en Rvdr verwachten wij juridische vragen, onduidelijkheid in de rechtspraktijk (met gevolgen voor de doelmatigheid) en procedures bij de ABRvS, de Hoge Raad of het EU-Hof.
- De maatregel heeft, zoals de RvS aantekent, alleen indirect van doen met de doelen van het voorstel. Namelijk als meer ongewenstverklaringen van vooral criminele, overlastgevende vreemdelingen het draagvlak helpen behouden voor gerelateerde vraagstukken als asielopvang en zo de keten ontlasten.
- Elke extra ongewenstverklaring kost de keten werk, al kunnen in één beschikking wel meer maatregelen staan. Ooit achtten IND, DTenV en OM een met dit voorstel vergelijkbare uitbreiding uitvoerbaar. Dat was echter na een verkenning, in 2022, met cijfers van toen, zonder de vele wijzigingen die nu spelen, zonder andere ketenpartners en met randvoorwaarden. Randvoorwaarden waren o.a.: voldoende personeel, ICT-aanpassingen en een

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

ketenbrede ex ante uitvoeringstoets (EAUT). Een EAUT waarvan de inzichten met name zullen worden benut voor de ontwikkeling van lagere regelgeving, is recent begonnen en de dgIND gaf aan daarna 8 maanden nodig te hebben voor ICT (DJ 5811953). Ook de uitvoerbaarheid van deze maatregel staat dus onvoldoende vast.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

Afschaffen voornemenprocedure

- Naast de effectiviteit en uitvoerbaarheid van deze maatregel vraagt de RvS naar de beoogde beleidswijzigingen om, na het wegvallen van het voornemen, nog steeds een zorgvuldige procedure te waarborgen. Dit is in het bijzonder relevant in lopende procedures waarin van de veronderstelling is uitgegaan dat er een voornemen zou volgen. Uit de EAUT blijkt dat ook de advocatuur, Vluchtelingenwerk en Nidos vrezen dat de rechtspositie van aanvragers door deze wijziging verslechtert en de menselijke maat in het geding komt. Zoals wij u eerder hebben geadviseerd, zijn de nadelen van het met deze maatregel voor korte tijd vooruitlopen op het Asiel- en Migratiepact mogelijk groter dan de voordelen.
- Verder vraagt de RvS naar de verhouding tot het kabinetsvoornemen om het hoger beroep in asielzaken af te schaffen en naar het behoud van een voornemen bij de aanvraag van een langduriggezetenenstatus. In het nader rapport wordt toegelicht dat de precieze implicaties van afschaffing van het hoger beroep in asielzaken bij het daartoe strekkende wetsvoorstel worden bezien. Anders dan bij de asielprocedure, is in het wetsvoorstel voorgesteld het voornemen bij de aanvraag van een langduriggezetenenstatus te behouden omdat laatstgenoemde procedure doorgaans schriftelijk verloopt, terwijl de aanvrager in een asielprocedure standaard wordt gehoord voordat een besluit wordt genomen.
- Voor de IND is van wezenlijk belang dat tegen ambtshalve toetsen in asielzaken (kort gezegd: de vraag of bij een asielafwijzing alsnog een verblijfsvergunning regulier kan worden verleend) geen bezwaar openstaat, maar rechtstreeks beroep. Anders voorziet de IND een toestroom aan bezwaarzaken tegen de afwijzing van de ambtshalve toets waarmee het nuttig effect van afschaffing van het voornemen mogelijk teniet wordt gedaan. Aan deze wens is tegemoetgekomen (zie hiervoor onder 'last-minute wijzigingen').

Beperken nareismogelijkheden

De RvS stelt vast dat de voorgestelde beperking van het kerngezin bij nareis in algemene zin juridisch toelaatbaar is, maar wijst erop dat de maatregel in de praktijk (toch) discriminatoir kan uitpakken, als het gaat om vreemdelingen voor wie het feitelijk onmogelijk of zeer gevaarlijk is om in het land van herkomst te huwen. Wij hebben u geadviseerd dit advies te volgen en te voorzien in een uitzondering voor deze categorie. Conform uw beslissing in het overleg van 17 februari 2025 is deze uitzondering niet opgenomen. In het nader rapport is dit gemotiveerd door erop te wijzen dat de regering met deze beperktere definitie gebruikmaakt van de ruimte die de Gezinsherenigingsrichtlijn biedt. Deze beperking laat bovendien onverlet dat ongehuwde partners voor wie het (feitelijk) onmogelijk of zeer gevaarlijk is om in het land van herkomst te huwen, zich nog steeds kunnen beroepen op het recht op eerbiediging van het gezinsleven zoals neergelegd in artikel 8 EVRM, en dat allerm minst is uitgesloten dat in die procedure in individuele gevallen alsnog een verblijfsvergunning wordt verleend.

Efficiënter behandelen (herhaalde) aanvragen

Deze maatregelen zijn op verzoek van de IND tot stand gekomen en zijn bedoeld om de werkprocessen van de IND te vereenvoudigen. De IND acht de maatregelen dan ook uitvoerbaar, maar erkent dat het effect ervan niet overschat moet worden. Het advies van de RvS geeft geen aanleiding de toelichting op deze maatregelen aan te vullen.

4.2. Constitutionele toets en wetgevingstoets JZW

Uit de verkorte constitutionele toets en wetgevingstoets zijn geen nieuwe aandachtspunten naar voren gekomen dan in deze nota beschreven. Beide toetsen zijn kritisch: de toetsers achten o.a. effectiviteit en uitvoerbaarheid ook in het nader rapport onvoldoende onderbouwd en adviseren het wetsvoorstel te herzien op de punten van het overgangsrecht en nareis voor ongehuwde partners die in het land van herkomst niet kunnen huwen. De JZW-toetsers zijn verder kritisch op het gevolgde wetgevingsproces en wijzen op twee juridisch-technische omissies die samenhangen met de voornemenprocedure; deze omissies zijn met de last-minute aanpassing van de voornemenprocedure hersteld. Er was geen tijd om de last-minute aanpassing opnieuw ter toetsing voor te leggen. De JZW-toets leidt ertoe dat op het MR-formulier onder het kopje 'Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets' 'nee' moet worden aangekruist.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

4.3. Politieke context

Eind oktober 2024 heeft de coalitie afgesproken niet langer via het staatsnoodrecht maar via een Asielnoodmaatregelenwet maatregelen te treffen om de asielketen per direct en duurzaam te ontlasten en de instroom te verminderen, vooruitlopend op het Asiel- en Migratiepact.

4.4. Communicatie

DCOM is op de hoogte.

4.5. Financiële overwegingen

De inschatting van de kosten is gebaseerd op de huidige inzichten. Het is mogelijk dat in een later stadium additionele kosten in beeld komen. In elk geval zijn de kosten voor de ABRvS nog niet in beeld. Deze kosten worden gedekt met de middelen op de aanvullende post. Komend jaar wordt gemonitord wat de effecten zijn voor de uitvoering. In 2025 zal een evaluatie van de daadwerkelijke kostenontwikkeling plaatsvinden en zal zo nodig bijstelling plaatsvinden van de gevraagde middelen. Er vindt nader overleg plaats met FIN over de financiën en de dekking van de wetsvoorstellen voorafgaand aan de MR. Mogelijk zal de financiële paragraaf op het MR-formulier op basis hiervan nog gewijzigd worden. Dit kan gevolgen hebben voor de mogelijkheid om de MR van 7 maart te halen.

4.6. Ontwikkelingen hiervoor

- Op 24 november 2024 besloot u het wetsvoorstel voor de duur van één week in consultatie te geven bij enkele direct betrokken partijen (IND, Rvdr, OM, ABRvS, DTenV en Politie) en gelijktijdig een rijksbrede wetgevingstoets te laten verrichten. Wij wezen erop dat door tijdgebrek het voorstel en de toelichting niet volledig konden worden doordacht en mogelijk onvolledig waren en dat de consultatietermijn naar verwachting te kort zou zijn, en dat dit bij het nader rapport hersteld zou moeten worden. DFEZ wees op het onvolledige financiële beeld (nota 22 november 2024, bijlage 7a).
- Op 11 december 2024 besloot u het wetsvoorstel aan de ministerraad aan te bieden. Wij wezen erop dat de consultatiereacties kritisch waren en dat wij niet konden vaststellen wat de effecten voor de uitvoering zijn, of het voorstel juridisch houdbaar is, of en wanneer het doel ervan zou worden bereikt en of eventuele voordelen opwegen tegen de inspanningen om voor korte tijd vooruit te lopen op het Asiel- en Migratiepact. DFEZ wees op het onvolledige financiële beeld en het ontbreken van beleidsonderbouwing (nota 10 december 2024, bijlage 7c).
- De RvS heeft op 5 februari 2025 haar advies over de wetsvoorstellen vastgesteld en dit op 6 februari 2025 aan u doen toekomen.
- Op 10 februari 2025 sprak u DGM en DWJZ over de RvS-adviezen. Wij wezen erop dat effectiviteit, uitvoerbaarheid en de gevolgen voor de rechtspraak van belang zijn voor de kwaliteit van de wetsvoorstellen. Afgesproken werd u per

tussennota op enige andere punten te adviseren en u daarna te informeren over de termijn voor het nader rapport.

- Op 13 februari 2025 meldde u in een brief aan de Tweede Kamer dat het nader rapport zo spoedig mogelijk wordt opgesteld, gericht op bespreking daarvan in de ministerraad van 7 maart 2025.
- In onze tussennota van 14 februari 2025 (bijlage 7d) hebben wij u geadviseerd over een aantal specifieke opmerkingen van de RvS.
- Deze nota is op 17 februari met u besproken. U besloot het wetsvoorstel inhoudelijk niet te wijzigen, maar de memorie van toelichting op een aantal punten aan te vullen.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Staats- en Bestuursrecht

Datum

27 februari 2025

Onze referentie

6219382

4.7. Bijlagen

1. Aanbiedingsformulier RAenM en MR
2. Nader rapport
3. Advies RvS
4. Wetsvoorstel
5. Memorie van toelichting
6. Ontvangen adviezen:
 - a. ABRvS
 - b. IND (2x)
 - c. DTenV
 - d. OM
 - e. Politie
 - f. Rvdr (2x)
 - g. Adviesraad Migratie
 - h. Commissie Meijers
 - i. Inspectie JenV
 - j. CRM
 - k. Nidos
 - l. NVvR (2x)
 - m. COA
7. Ter informatie:
 - a. Memorie van toelichting met bijgehouden wijzigingen
 - b. Beslisnota van 22 november 2024
 - c. Beslisnota van 10 december 2024
 - d. Beslisnota van 14 februari 2025 ('tussennota').

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.